

Rasspecifik Avelsstrategi för English Toy Terrier

Fastställd av SKK 2007-05-09

Reviderad i mars 2016

INNEHÅLL

1.	INLEDNING OCH SKKs UTLÅTANDE	2
2.	HISTORIK I ENGLAND	3
3.	HISTORIK I SVERIGE	3
4.	ANVÄNDNINGSSOMRÅDE	3
5.	POPULATION OCH AVELSSTRUKTUR	4
5.1	Målsättning för population	6
5.2	Strategi för population	6
6.	MENTALITET	7
6.1	Målsättning för mentalitet	7
6.2	Strategi för mentalitet	7
7.	HÄLSA	7
7.1	Målsättning för hälsa	8
7.2	Strategi för hälsa	8
8.	EXTERIÖR	8
8.1	Målsättning för exteriör	11
8.2	Strategi för exteriör	11
9.	AVELSSTRATEGI	11
10.	FÖRANKRING	12
11.	REFERENSER	12

BILAGA 1

Rasstandard

1. INLEDNING

Syftet med RAS (Rasspecifik avelsstrategi) för English Toy Terrier är att kartlägga rasens avelssituation i Sverige samt ta fram en gemensam handlingsplan för uppfödarna vad gäller hälsa, mentalitet och exteriör. Riktlinjerna i avelsstrategin är rekommendationer. Målen är mycket svåra att nå om inte alla uppfödare och hanhundsägare följer dessa rekommendationer, eftersom rasens utveckling grundas på uppfödarnas val av avelsdjur. Det är viktigt att väga samman rasens förutsättningar, egenskaper, historia och nuvarande status för att kunna värna om rasens framtida utvecklingspotential. Alla uppfödare har ett stort ansvar för att rätt information om rasens sprids.

Utlåtande över RAS för English Toy Terrier från SKK

Undertecknad har på SKK/AK:s uppdrag granskat Svenska Terrierklubbens avelsstrategi för English Toy Terrier. Rasen är numerärt mycket liten och rasklubb saknas, vilket innebär särskilda svårigheter. Förankringen har skett genom dialog mellan Terrierklubbens avelskommitté och uppfödarna av rasen. Jag finner strategin väl genomarbetad, men vill ändå kommentera ett par saker för det fortsatta arbetet med RAS.

- Inavelsgraden är hög i rasen. Skulle uppfödarna kunna enas om en maximal nivå per kull?
- Det borde också vara angeläget att framhålla att nya importörer ska vara så obesläktade som möjligt med de svenska hundarna.

Färgelanda 2007-05-02
Anna Uthorn

2. HISTORIK I ENGLAND

English Toy Terrier är en gammal brittisk dvärghundras som har sitt ursprung i Black and Tan Terriern, precis som många andra terrierraser. Fram till 1960 har English Toy Terrier varit känd under namnen Miniature Black & Tan Terrier, Black and Tan Toy Terrier och Black and Tan Terrier, i dess ursprungsland. Slutligen ändrades rasens namn av Engelska Kennelklubben år 1960 till "English Toy Terrier (Black and Tan)".

På 1800-talet medförde urbanisering problem med råttor, och terriers har använts som effektiva skadedjursutrotare. Man tävlade också om vems hund som var bäst rätt hund genom att anordna blodiga tävlingar på pubarna.

English Toy Terriers har varit trogna följeslagare i så väl det brittiska som norska kungahuset och hos en lång rad av brittiska hertigar och grevar. Rasens historiska bakgrund som gryt-, rätt- och knähund berättar om en oslagbar anpassningsförmåga.

3. HISTORIK I SVERIGE

Denna ädla fullblodsliknande lilla hund har ökat i antal i de nordiska länderna de senaste åren. Den första English Toy Terriern (ETT) importerades från USA till Sverige av Carolina Robson (kennel Selsendys) år 1958. Under 1960-talet registrerades det 45 stycken ETT i Svenska Kennelklubben. Nästa decennium ökade registreringsantalet till 63 stycken. 1980-talet innebar en extrem nedgång, med endast en registrerad ETT. Under 1990-talet ökade antalet registreringar till nio stycken. Under 2000 började nya uppfödare sitt arbete med rasen och det har inneburit en ökning av svenskfödda hundar med hela 111 registreringar.

I dag finns det nio stycken kennlar som har registrerat valpar sedan år 1990. Dessa är Twinstripe, Zirlean, Brösings, Cornus, Fyra Tassar's, Hägerbos, Berholts, Poenyas och Perfect Choice. Av dessa har Zirlean och Hägerbos slutat med att föda upp.

4. ANVÄNDNINGSSOMRÅDE

I första hand är rasen en ren sällskapshund. ETT lämpar sig utmärkt till det moderna stadslivet på grund av sitt lilla väsen och sin renlighet. Det gälla skallet fungerar bra som alarm, rasen är en bra och alert familjehund. ETT upplevs inte som en skällig ras.

English Toy Terrier är en intelligent, glad, vaken och sportig liten kompis som vill följa med överallt. English Toy Terrier är snabb, smidig och orädd för höjder och lämpar sig väldigt bra för agility. Under 2014 korades den första ETT som Agilitychampion i Finland, svenskfödda FI UCH Twinstripe Heron.

5. POPULATION OCH AVELSSTRUKTUR

Under de senaste tio åren har det i snitt registrerats 16 valpar per år. Inavelsgraden ligger i genomsnitt på 3,5 procent per år under de senaste tio åren. Det finns totalt cirka 150 English Toy Terriers i Sverige. Som en jämförelse kan nämnas att Engelska Kennelklubben, som är rasens hemland, registrerat 113 ETT under åren 2010-2014.

I Sverige finns det sju aktiva uppfödare, i Norge finns det sex och i Finland 15 uppfödare av ETT. Det finns inte och har aldrig funnits någon rasklubb i Sverige. Manchester Terriers har importerats till de nordiska länderna och omregistrerats till ETT. Flera uppfödare har fött upp enbart MT-MT-kullar.

Antalet registreringar per decennium sedan 1960-talet:

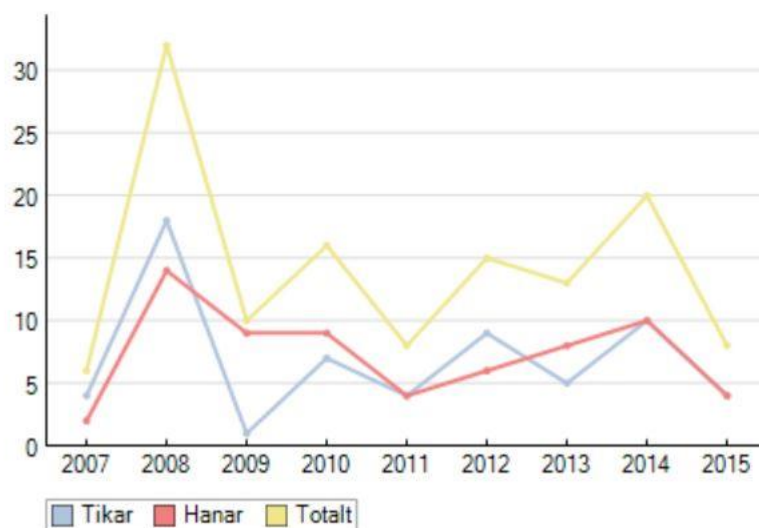
1960-talet 45 stycken
 1970-talet 63 stycken
 1980-talet 1 stycken
 1990-talet 9 stycken
 2000-talet 111 stycken
 2010-talet 72 stycken och pågående

Registreringsstatistik

Antal reg/år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tikar (varav importer)	4 (1)	18 (3)	1	7 (1)	4 (3)	9 (2)	5 (2)	10 (3)	4 (2)
Hanar (varav importer)	2	14	9 (2)	9 (1)	4 (1)	6 (3)	8	10	4 (1)
Totalt	6 (1)	32 (3)	10 (2)	16 (2)	8 (4)	15 (5)	13 (2)	20 (3)	8 (3)

Källa: SKKs Avelsdata

De importerade hundarna kommer från England, Finland och Norge.

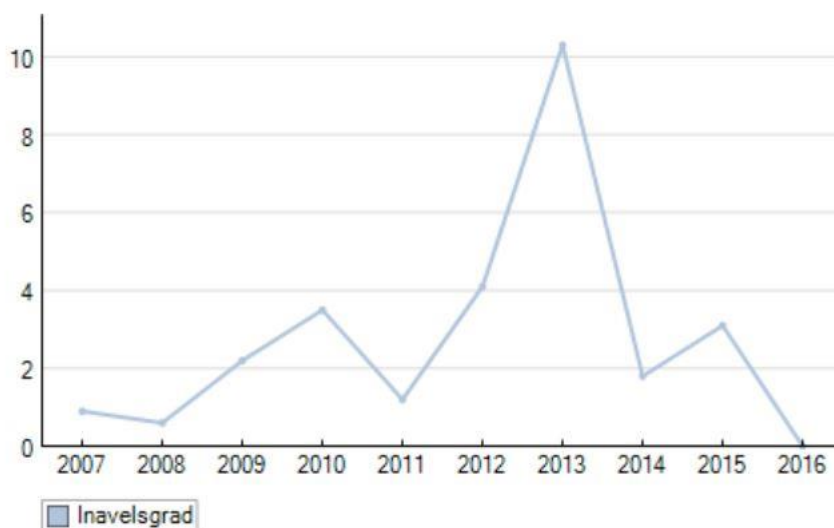
ETT tillhör de numerärt små terrierraserna. Då avelsbasen är liten beslutade FCI 2010 att tillåta omregistreringen av från USA och Kanada importerade "Manchester Toy Terriers" som ETT. Beslutet fattades trots protester från de svenska uppfödarna och den Finska Dvärghundsföreningen (Sarenbo S, 2009). I rasens ursprungsland England omregistreras enbart hundar som uppnått Amerikansk- eller Kanadensisk Championtitel för att försäkra att importhunden i fråga är av en toy variant av Manchester Terrier. Rasen English Toy Terrier existerar överhuvudtaget inte i Nordamerika och Kanada.

Inavelsökning

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Inavelsgrad	0,9 %	0,6 %	2,2 %	3,5 %	1,2 %	4,1 %	10,3 %	1,8 %	3,1 %

Rasens genomsnittliga inavelsgrad. Beräknad över 5 generationer:
Källa: SKKs Avelsdata

Anmärkning: En kull av två, födda 2013 har en enskilt hög inavelsgrad, 12,5 procent. Tiken är en import från Australien via Finland och även hanen är en import från Australien, registrerad i Finland. Tiken fick 6 valpar och har haft ytterligare en kull på 7 valpar. Kanske lite motsägelsefullt, då 2013 hade flest antal valpar i snitt per kull, 5,5 stycken. Uppfödaren ansåg att kombinationen tillförde rasen nya välbehövliga gener.

Hundar använda i avel mellan 2007 – 2015

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kullar	5	5	2	3	2	3	2	5	2
Tikar	5	4	2	3	2	3	2	5	2
Hanar	5	5	2	3	2	3	2	5	2

Källa: SKKs Avelsdata

Kullstorlek mellan 2007 – 2015

År	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antal valpar i snitt	2,4	4,4	4,0	4,7	2,0	3,3	5,5	3,4	2,5

Källa: SKKs Avelsdata

5.1 Målsättning för population

Antalet hundar i avel och antalet kullar som föds är för få för att ett effektivt avelsarbete skall kunna bedrivas. Rasen är helt beroende av importer och ett internationellt samarbete.

Om antalet uppfödare ökar skulle vi få fler hundar använda i avel och fler registrerade valpar. Den som funderar på att bli uppfödare bör därför uppmuntras, stöttas och utbildas av rasens etablerade uppfödare.

Det långsiktiga målet är att inavelsgraden skall ligga under 2,5 %, som är den rekommenderade maximala inavelsgraden i en ras för en hållbar avel.

- Att öka antalet registrerade hundar per år
- Öka det internationella samarbetet
- Att behålla en genomsnittlig inavelsgrad under 5 % räknat på fem generationer. Helst under 2,5 procent, som är den rekommenderade maximala inavelsgraden i en ras för en hållbar avel.

5.2 Strategi för population

- Utse en uppfödarrepresentant till Svenska Terrierklubbens kommitté "Numerärt små terrierraser" och därigenom få stöd för att arbeta mer aktivt med English Toy Terrier som ras.
- Bjuda in till en gemensam uppfödarträff i samarbete med Svenska Terrierklubbens kommitté "Numerärt små terrierraser".
- Att öka antalet uppfödare genom att göra rasen mer synlig samt uppmuntra, stötta och utbilda presumtiva uppfödare genom etablerade uppfödare.
- Sprida kunskap om avel i numerärt små raser genom personlig kontakt mellan uppfödare och blivande uppfödare samt genom kommittén "Numerärt små terrierraser".
- Att vid import av avelsdjur eller sperma uppmåna uppfödarna att välja så obesläktade linjer som möjligt.
- Uppmuntra internationellt samarbete mellan uppfödare.

6. MENTALITET

Undantaget individuella skillnader, beskrivs ETT av sina ägare som riktiga optimister, nyfikna, aktiva och orädda. I rasstandarden står att läsa att de ska vara alerta och aldrig obefogat nervösa. De tycker mycket om att vara med och göra saker. De är riktiga "grävmaskiner" som valpar och hittar på mycket bus. Aggressivitet är mycket sällsynt och man kan inte heller beteckna ETT som "skarpa". ETT är orädda för höjder, smidiga och har bra balans. De vet precis hur man effektivt dödar råttor och mindre gnagare. ETT är tillgiven, vänlig och är en omtyckt, lojal kompis. Det finns en individ som 2006 genomgått MH med känd mentalstatus och med godkänt skott.

En ETT kan förhålla sig avvaktande mot främlingar, men får aldrig vara rädda eller aggressiva. Men när den lärt känna en person är den översvallande lycklig över att träffas. Under åren har det funnits enstaka individer som inte accepterar att främmande personer tar tag i dem, och det har varit svårt att bedöma dessa hundar på utställningar - de accepterar inte att domaren granskar dem på bordet. ETT behöver bordtränas från tidig ålder och tränas att hanteras.

6.1 Målsättning för mentalitet

- Att behålla den rastypiska mentaliteten hos English Toy Terrier enligt rasstandarden.

6.2 Strategi för mentalitet

- Undvika att i avel använda aggressiva, skygga eller nervösa individer.
- Informera om att ETT behöver tränas att hanteras från tidig ålder.

7. HÄLSA

ETT lever generellt ett långt liv, uppskattningsvis 11-14 år, enstaka individer har blivit upp till 17 år gamla.

De sjukdomar/defekter som dykt upp genom åren är patella luxation och pyometra, speciellt bland äldre tikar. Hårsäckskvalster (demodikos) har förekommit, men det brukar vara den lindrigare formen av sjukdomen hos unga hundar och som inte kräver någon behandling.

De senaste åren har en del uppfödare börjat ögonlysa sina hundar och det har hittats bland annat katarakt och PHTVL/PHPV grad 1. Rasen är med i ett genforskningsprojekt i Finland (Hannes Lohi), och av ögonsjukdomarna följer man upp förekomst av HC (hereditary cataract).

I Sverige har bara ett fåtal hundar hälsundersökts, men det är önskvärt att få ögon- och knästatus för hundar som används till avel. Sedan 1998 är 13 stycken ögonlysta i Sverige, varav tre fått diagnosen katarakt. Från 1998 är 11 stycken patellaundersökta, varav tre med diagnosen grad 1 medialt och en med grad 2 medialt.

JCM – Juvenil Cardiophatia är en hjärtsjukdom som orsakar plötslig död i ung ålder. Sjukdomen har spårats till några Nordamerikanska/Kanadensiska Manchester Terriers vars avkommor också finns i de nordiska länderna via omregistreringen av Manchester till ETT. Tre valpar/unghundar har dött i Finland det senaste året. I Finland rekommenderar den finska ETT-klubben att alla avelsdjur har hjärtintyg.

Rasen är lättparad och har en stark könsdrift. Valpningarna brukar ske problemfritt, även envalpsfödslar sker oftast utan problem och tikarna är ypperliga mödrar. Vanlig kullstorlek är tre till sex valpar, rekord är åtta valpar!

7.1 Målsättning för hälsan

- Att bevara rasen så frisk som möjligt och förhindra en ökning av antalet ärftliga sjukdomar genom uppföljning av rasens hälsostatus.
- Frekvensen av de hälsoproblem som uppmärksammas ska inte öka under den närmaste femårsperioden.

7.2 Strategi för hälsan

- Uppmana uppfödare och valpköpare att hälsoundersöka sina hundar (ögonlysning, patellastatus, hjärtstatus).
- Uppmuntra en öppenhet uppfödare emellan när det gäller sjukdomsfall och defekter.
- Samla information om existerande hälsoproblem och dela dessa med uppfödarna.
- I möjligaste mån följa hälsostatusen inom rasen i Norden och internationellt.

8. EXTERIÖR

Rasstandarderna anger idealmåtten för English Toy Terriers, men dessa mått är inte så enkla att följa. Enligt rasstandarderna ska mankhöjden vara 25-30 cm och vikten 3,5 kilo.

Uppfödare i Sverige liksom i Norge och Finland har sedan 2010 börjat föra in nya blodslinjer genom att importera hundar av rasen Manchester Terriers (toyvariant) framför allt från USA, men även från andra länder där Manchester Terriers använts i aveln. Det är därför viktigt att uppfödare och domare förstår skillnaden mellan Manchester terrier, två varianter; standard och toy och English Toy Terrier.

Rasstandarderna i USA är densamma för båda varianterna av Manchester Terrier, standard och toy. De principiella skillnaderna i rasstandarderna mellan USAs Toy Manchester Terrier och Storbritanniens English Toy Terrier är hundarnas överlinje och huvudform. Vissa amerikanska linjer ger alltför långa öron vilket ger ett obalanserat uttryck. Vissa importerade blodslinjer har gett raka skuldror och raka knäleder, vilket påverkar hundarnas rörelser och överlinje negativt.

Ett av delmålen med att föra in nya linjer i rasen, det vill säga bredda genbasen genom att använda sig av en annan ras, var att förbättra päls på hals och bröst. Uppföljning och utvärdering av måluppfyllelse behöver kartläggas av sakkunniga.

Kirsti Lummelampi (u.å.) har skrivit en utmärkt artikel om rasernas skillnader för Finlands Dvårhundsförening. Artikeln är fritt översatt av Marja Huttunen.

English Toy Terrier vs Manchester Terrier - Kirsti Lummelampi

Många tror att en English Toy Terrier (ETT) är en mindre kopia av Manchester Terrier (MT) och att en nordamerikansk Toy Manchester Terrier (TMT) är av samma ras som ETT. Detta stämmer inte riktigt. Trots att båda har samma bakgrund med black&tan terriers är MT och ETT olika och individuella raser. Trots att AKC registrerar ETT som MT och den brittiska kennelklubben har registrerat några USA-födda TMT som ETT, ska både uppfödarna och domarna ha i åtanke skillnaderna mellan dessa två raser för att inte förlora det rastypiska hos English Toy Terriers.

Registreringar och rasstandarder

Det är inte problemfritt att acceptera de nordamerikanska MT som ETT. Alla FCI-länder använder rasstandarderna för rasens ursprungsland - alltså Englands rasstandard. I USA och Kanada registreras standard- och toy manchesters som samma ras sedan 1959. Det är enbart på utställningarna raserna skiljs åt till två varianter, där de normalstora tävlar i terriergruppen och de små i toygruppen. Det är tillåtet att para dessa två varianter och man kan flytta en hund som har vuxit sig för stor för att vara en TMT till att tävla som en MT.

Det är endast storleken och öronen som skiljer de här två variationerna åt. En MT kan ha upprättstående, hängande eller kuperade öron. En TMT skall ha naturligt upprättstående öron och kuperade öron är diskvalificerande fel.

Storleken

Enligt den brittiska rasstandarderna ska ETT väga 2.7 - 3,6 kilo och mankhöjden vara 25 - 30 cm. En TMT ska väga 3.1 - 5,4 kilo.

En ETT ska vara finlemmad och graciös, TMT är ofta tyngre och har kraftigare benstomme.

Huvud och uttryck

ETT ska ha plan skalle och såväl framifrån som från sidan skall nospartiet ge ett kilformat intryck. Skallen och nospartiet ska vara lika långa enligt de brittiska experterna. Om nospartiet är längre än skallen, är det ett allvarligt fel.

MT-huvudet skall vara långt och smalt och många har främmande form jämfört med den engelska typen. ETT ska ha svagt markerat stop, men hos MT står det inget om stopet. Ögonen hos ETT ska vara mörkbruna eller svarta och uttrycket är mildare än hos MT som har mindre ögon.

Öronen

ETT ska ha upprättstående öron med formen av en ljuslåga. Öronen ska sitta rätt, "fem i ett" – "tio i två" är fel samt om de sitter för högt ansatta och nära varandra. Hos MT står det inget om öronens form eller storlek och man kan ofta se för små eller alldeles för högt sittande långa och smala öron.

Silhuetten

Över- och underlinjerna skildras olika för ETT och MT. ETT ska ha vackert böjd och lång hals som övergår mjukt i skuldrorna. Ryggen har en svag kurva, vilken börjar bakom skuldrorna och når över länder för att sedan ytterligare falla mot svansroten. En MT har fylligare, för en arbetande hund mera passande kropp och dess överlinje är rak bakom skuldrorna och blir böjd först vid länder.

Det är viktigt att både uppfödare och domare förstår det rastypiska hos ETT och är medvetna om att ETT inte är en mindre variation av en MT. En Toy Manchester Terrier är en småvuxen Manchester Terrier, inget annat.

Kirsti Lummelampi/

"Fritt översatt och förkortat av Marja Huttunen".

English Toy Terrier till vänster i bilden. I mitten och till höger två kullsyskon från en kull där föräldrarna är Manchester Toy Terriers, men registrerade som English Toy Terriers.

Foto: Marja Huttunen

8.1 Målsättning för exteriör

- Att bibehålla den höga exteriöra kvaliteten vi har på English Toy Terrier i Sverige.
- Förbättra päls på bröst och hals. Skinnet får inte lysa igenom.

Bra päls på bröst

Sämre päls på bröst

8.2 Strategi för exteriör

- Prioritera rastypiska hundar och från avel välja bort de hundar som saknar flera rastypiska detaljer, dock med hänsyn tagen till den smala avelsbasen.
- Hålla ögonen på storlek, vikt och övriga exteriöra detaljer så att rasen fortsatt håller sig inom rasstandarderna.
- Ha koll på päls på bröst och hals. Följa upp hundarnas pälskvalitet.
- I möjligaste mån undvika parningar mellan Toy Manchester Terrier och Toy Manchester Terrier. Den ena föräldern bör helst vara English Toy Terrier för att behålla rasens särdrag.

9. AVELSSTRATEGI

Största utmaningen ligger i att få fler engagerade och kunniga uppfödare intresserade av rasens bevarande, och behålla den genuina raskaraktären för English Toy Terrier.

10. FÖRANKRING

Då ETT saknar egen rasklubb har förankringen av reviderat RAS skett med de två aktiva uppfödarna Karin Björk, kennel Poenyas och Linda Algotsson, kennel Perfect Choice. RAS-revideringen är också avstämd med Svenska Terrierklubbens avelsråd.

2016-03-18

Marja Huttunen
Kennel Twinstripe

11. REFERENSER

Lummelampi K. (u.å.). Englanninkääpiöterrieri = toy manchesterinterrieri?
Hämtad från Finlands Dvärghundsförening. Artikeln är på finska, men fritt översatt av Marja Huttunen på sidan 9.

<http://www.toydogs.net/index.php?b= bfe8ca16b&p=ArchivePage&l=en>

Sarenbo S. (2009). Svenska Kennelklubben bryter mot sina grundstadgar - att främja avel av rasrena hundar. *Terrierbladet*. Medlemsblad for Norsk Terrier Klub Nr 1. 2009.

BILAGA 1

Rasstandard för English Toy Terrier

